

POVĚTRONĚ

Královéhradecký astronomický časopis

číslo 4/2008
ročník 16

Obr. 18 — Velmi pěkné sluneční hodiny na kostele ve Wodzisławi. K článku na str. 18.

Obr. 19 — (a) Sloup blahoslavené Salomei se sochou sv. Kláry a s nezvyklým typem slunečních hodin. Sloup byl kolem roku 1900 poškozen vichřicí. (b) — Detail slunečních hodin na sloupu; jsou patrné i zbytky římských číslic.

SLOVO ÚVODEM. Záříjový Povětroň začíná astronomickým kurzem, ve kterém prokážeme souvislost Newtonových a Keplerových zákonů. Následují tři zprávy o jarních výpravách za slunečními hodinami a krátká poznámka o přenosných analematických hodinách.

Upozorňujeme předem, že na začátku října, přesněji 4. a 5., se uskuteční setkání slunečních hodinářů v Hradci Králové. V sobotu se sejdem v 10 hodin v Nezvalově ulici u staré nemocnice a vydáme se na čtyřhodinovou procházku za slunečními hodinami na starém městě a v Malšovicích. Od 16:30 do 19:30 se koná na hvězdárně seminář. V neděli mezi 8. a 16. hodinou plánujeme automobilový výlet, směr Dobruška, Nové Město nad Metují, Náchod, Hronov, Police n. M., Teplice n. M. a zpět.

Miroslav Brož

Elektronická (plnobarvná) verze časopisu Povětroň
ve formátu PDF je k dispozici na adrese:
(<http://www.astrohk.cz/ashk/povetron/>)

Druhá výprava byla v podstatě nevyhnutelná — především bylo naprosto skvostné počasí, pole byla opláchnutá dvěma mohnutými dešti a navíc byl čtvrtek 8. května, státní svátek. Cestovali jsme ve dvou, já a Petr Komárek. Vzhledem k raketově rostoucím cenám benzínu jsme zvolili levné ubytování pod stanem a táboření na kraji lesíka mezi Malčí a Besednicí. Ten večer jsme už nic nehledali, neb Slunce klesalo k západu.

V pátek 9. května okolo jedenácté dopolední však začalo zlaté období hledání. Sluníčko bylo vysoko a stíny ustoupily z brázd. Pouhou chůzí podél brázd jsem našel za následující čtyři hodiny neuvěřitelných dvacet zelených tektitů a i Petr, který to hned zpočátku pro své nemocné oči vzdal, si přišel na své. Když už jsem i já začínal mít dost a vyhlásil jsem odchod na odpolední jídlo, on doslova zakopl o další vltavín. A jaký!

Sobotu jsme vyhradili výpravě na Klet, kterou se nám kvůli nepřízní počasí nepodařilo zdolat v roce 2007. My, jako správní astronomové, jsme samozřejmě šli pěšky pod lanovkou a místo do hospody jsme zapadli do observatoře. Po čtvrt-hodinovém čekání na průvodkyni jsme s překvapením zjistili, že to je studentka Masarykovy univerzity v Brně, skoro-absolventka oboru astrofyziky, a tudíž jsme si pěkně popovídali.

Po prohlídce observatoře nezbyvalo, než se rozhlédnout z Josefovy rozhledny (z asi 1 100 metrů nad mořem). V dále bylo možné spatřit Boubín, Šumavu, Lipno a Žel i Temelín. Za hodné dobrých podmínek se však daří spatřit i Alpy. A taky že jo! Fotili jsme, točili jsme, kochali se, jak jen to šlo. Tmavé stíny kumulovitých oblaků se táhly po ohromné krajíně jako rejnoci pod mořem.

Cestou domů jsme se ještě přibrzdili na několika lokalitách, takže mé skóre z posledních dvou dnů čítalo neuvěřitelných 37 vltavínů. Petr, šťasten ze včerejšího nálezu, už dnes ani nehledal. Jen se kochal krásným západem Slunce z Nesmění a čekal, až mě soumrak skolí. Nakonec jsme, po vydatné večeři v autě, nastartovali burácející motor a při pohledu na Měsíc vzdalující se od Marsu jsme vyrazili směr Třeboň, Jindřichův Hradec, Pelhřimov a Hlínkův Humpolec do Pardubic.

Obř. 17 — „Úlovky“ z 9. května.

Povětroň 4/2008; Hradec Králové, 2008.
Vydala: **Astronomická společnost v Hradci Králové** (6. 9. 2008 na 211. setkání ASHK)
ve spolupráci s **Hvězdárnou a planetáři** v **Hradci Králové**
vydání 1., 32 stran, náklad 100 ks; dvouměsíčník, MK ČR E 13366, ISSN 1213-659X
Redakce: Miroslav Brož, Martin Cholasta, Josef Kujal, Martin Lehký a Miroslav Ouhřabka
Předplatné tištěné verze: vyřizuje redakce, cena 35,- Kč za číslo (včetně poštovného)
Adresa: ASHK, Národních mučedníků 256, Hradec Králové 8, 500 08; IČO: 64810828
e-mail: (ashk@ashk.cz), web: (<http://www.ashk.cz>)